

Εισαγωγή στη χρήση ψυχομετρικών εργαλείων: Αξιοπιστία και εγκυρότητα

- Ποια ψυχομετρικά εργαλεία να χρησιμοποιήσω για να μετρήσω τα χαρακτηριστικά των ατόμων;

ή

- Γιατί να χρησιμοποιήσω ψυχομετρικά εργαλεία;

Ερωτήσεις που πρέπει να θέσω...

- *Ποιοι οι στόχοι της συγκεκριμένης συμβουλευτικής διαδικασίας;*
- *Ποιες πληροφορίες είναι χρήσιμες για την επίτευξη των στόχων αυτών;*
- *Οι συγκεκριμένες πληροφορίες είναι διαθέσιμες από άλλες πηγές πληροφοριών;*

Ποια η αντίδραση του πελάτη απέναντι στα ψυχομετρικά εργαλεία; Ποιο είδος ψυχομετρικών εργαλείων μπορούν να δώσουν τις πληροφορίες αυτές;

Αξιοπιστία.....

Κατά πόσο μπορεί να
θεωρηθεί η τιμή
μιας μέτρησης
σταθερή

Είδη Αξιοπιστίας....

- *Αξιοπιστία επαναληπτικών μετρήσεων:*

- Οι κατασκευαστές του εργαλείου έχουν πραγματοποιήσει επαναληπτικές μετρήσεις στο ίδιο δείγμα συμμετεχόντων και ακολούθησε συσχέτιση των δύο βαθμολογιών με τη χρήση δεικτών συνάφειας.

Είδη Αξιοπιστίας....

- Αξιοπιστία εναλλακτικών ή ισοδύναμων τύπων:

- Οι κατασκευαστές του εργαλείου δημιούργησαν δύο τύπους του ίδιου ψυχομετρικού εργαλείου, οι οποίοι αποτελούν παραλλαγή ο ένας του άλλου, και τους χορήγησαν ως ενιαίο σύνολο σε ένα δείγμα υποκειμένων.

Είδη Αξιοπιστίας....

- *Αξιοπιστία των ημικλάστων:*

- Το είδος αυτό της αξιοπιστίας μοιάζει με την αξιοπιστία εναλλακτικών ή ισοδύναμων τύπων, αλλά, αντί να υπάρχουν δύο τύποι του εργαλείου, υπάρχει μόνο μια μορφή του εργαλείου η οποία διαιρείται στη μέση και γίνεται συσχέτιση των βαθμολογιών των δύο τμημάτων του.

Είδη Αξιοπιστίας....

- *Αξιοπιστία
εσωτερικής
συνέπειας:*

- Ο δείκτης αξιοπιστίας εσωτερικής συνέπειας αποτελεί τον μέσο όρο όλων των πιθανών δεικτών αξιοπιστίας ημικλάστων για μια ψυχομετρική κλίμακα.

Είδη Αξιοπιστίας....

- Αξιοπιστία
μεταξύ
βαθμολογητών:

- Χρησιμοποιείται σε ψυχομετρικά εργαλεία τα οποία επιδέχονται υποκειμενικής βαθμολόγησης (λ.χ. βαθμολογία σε ανοικτές ερωτήσεις).

Εγκυρότητα.....

αν το ψυχομετρικό εργαλείο που αναφέρεται σε ένα συγκεκριμένο χαρακτηριστικό καταφέρνει να μετρήσει το συγκεκριμένο χαρακτηριστικό και όχι κάτι άλλο

Είδη Εγκυρότητας....

- *Κατά τεκμήριο εγκυρότητα:*

- Αναφέρεται στο αν το ψυχομετρικό εργαλείο φαίνεται να μετράει αυτό που δηλώνει ότι μετράει.

Είδη Εγκυρότητας....

- Εγκυρότητα αντιπροσωπευτικού περιεχομένου:

- Η εγκυρότητα αντιπροσωπευτικού περιεχομένου αναφέρεται στο αν έχουν καταφέρει οι κατασκευαστές του εργαλείου να μετρήσουν όλες τις διαστάσεις του χαρακτηριστικού που δηλώνουν ότι μετράει το εργαλείο.

Είδη Εγκυρότητας....

- Προβλεπτική εγκυρότητα:

- Αναφέρεται στη δυνατότητα πρόβλεψης των μελλοντικών επιδόσεων του ατόμου βασιζόμενοι στα τωρινά αποτελέσματα του ψυχομετρικού εργαλείου.

Είδη Εγκυρότητας....

- *Εγκυρότητα συγχρονικής συνάφειας:*

- Οι κατασκευαστές του εργαλείου βρίσκουν ένα άλλο εργαλείο το οποίο αναφέρεται στη μέτρηση του ίδιου χαρακτηριστικού και αποδεδειγμένα το μετράει. Χορηγούν στο δείγμα και τα δύο εργαλεία και έπειτα βρίσκουν το δείκτη συνάφειας μεταξύ τους.

Είδη Εγκυρότητας....

- *Εγκυρότητα εννοιολογικής δομής:*

- Αν ένα εργαλείο δηλώνει ότι μετράει ένα χαρακτηριστικό (λ.χ. μαθηματική ικανότητα) και χορηγηθεί σε μια ομάδα που το έχει σε υψηλό βαθμό (λ.χ. μαθηματικοί), είναι λογικό να αναμένεται υψηλή βαθμολογία.

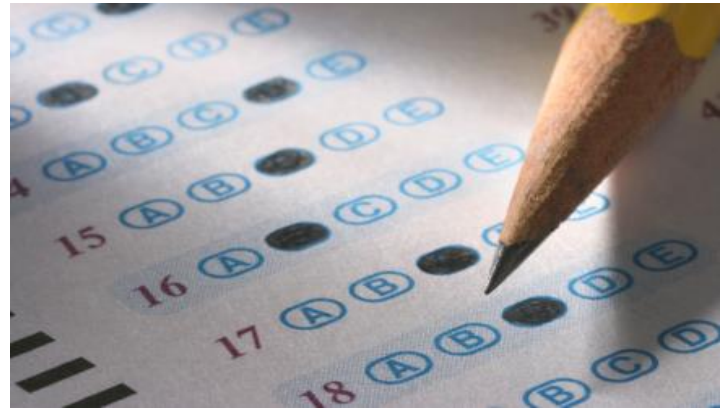
Μια μέτρηση περιλαμβάνει...

Σταθερό μέρος που εκφράζει το υπό μελέτη χαρακτηριστικό	+	Σταθερό μέρος που εκφράζει άσχετους με το υπό μελέτη χαρακτηριστικό παράγοντες	+	Ασταθές/ μεταβαλλόμενο μέρος που εκφράζει περιστασιακούς παράγοντες
α		β		γ

- Δεν υπάρχουν απόλυτα αξιόπιστα ή έγκυρα εργαλεία μετρήσεων, απλώς κάποια είναι περισσότερο αξιόπιστα και έγκυρα από κάποια άλλα

Στάθμιση....

- *Σταθμισμένο είναι το εργαλείο στο οποίο η διαδικασία, οι ερωτήσεις και η βαθμολογία έχουν καθορισθεί, έτσι ώστε η διαδικασία να μπορεί να επαναληφθεί με τον ίδιο τρόπο σε διαφορετικό τόπο και χρόνο*

Σημαντικά στοιχεία...

- *Αριθμός υποκειμένων που συμμετείχαν στη διαδικασία της στάθμισης και χρονολογία της στάθμισης*
- *Κοινωνικοδημογραφικά χαρακτηριστικά των υποκειμένων που συμμετείχαν στη διαδικασία της στάθμισης:*

- Κόστος
- Χρόνος επίδοσης
- Γνώσεις συμβούλου για τα τεστ και, κυρίως, για το συγκεκριμένο τεστ

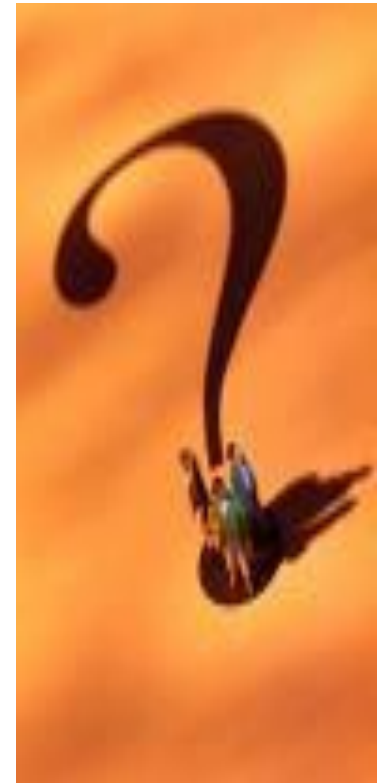

- Ευκολία βαθμολόγησης
- Ευκολία ερμηνείας
- Χρησιμότητα του εργαλείου

Κίνδυνοι από τη χρήση των ψυχομετρικών εργαλείων

- Υπερβολική έμφαση στα αποτελέσματα των ψυχομετρικών εργαλείων από το σύμβουλο*
- Υπερβολική έμφαση στα αποτελέσματα των ψυχομετρικών εργαλείων από τον πελάτη*

- *χρήση μη κατάλληλων εργαλείων για το συγκεκριμένο πελάτη*
- *λάθος ερμηνεία τους*
- *αδυναμία παροχής ανατροφοδότησης ή κακή ανατροφοδότηση*

- Τα αποτελέσματα των εργαλείων για ένα χαρακτηριστικό μπορούν να παρομοιαστούν με μια ιδιαίτερα θολή φωτογραφία ενός ατόμου που δεν έχουμε ξαναδεί.
- Συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

